

Verordening Jeugdhulp gemeente Leusden 2023

De raad van de gemeente Leusden;

gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders van gemeente Leusden 8 november 2022;

gelet op de artikelen 2.9, 2.10, 2.12 en 8.1.1., derde lid, van de Jeugdwet;

gelet op de artikelen 147 en 156 van de gemeentewet;

rekening houdend met de adviezen van de Participatieraad gemeente Leusden en de Raad voor Cliëntenparticipatie Leusden;

overwegende dat, de Jeugdwet de verantwoordelijkheid voor het organiseren van goede en toegankelijke jeugdhulp bij de gemeente heeft belegd;

het uitgangspunt daarbij is dat de verantwoordelijkheid voor het gezond en veilig opgroeien van jeugdigen allereerst bij de ouders en de jeugdige zelf ligt;

het noodzakelijk is om regels vast te stellen over de door het college te verlenen individuele voorzieningen en overige voorzieningen;

dit met betrekking tot:

- de voorwaarden voor toekenning;
- de wijze van beoordeling van en de afwegingsfactoren bij een individuele voorziening;
- de wijze waarop de toegang tot en de toekenning van een individuele voorziening wordt afgestemd met andere voorzieningen;
- de wijze waarop de hoogte van een persoonsgebonden budget wordt vastgesteld;
- de bestrijding van het ten onrechte ontvangen van een individuele voorziening of een persoonsgebonden budget alsmede;
- misbruik en oneigenlijk gebruik van de wet en regels ter waarborging van een goede verhouding tussen de prijs voor de levering van jeugdhulp of de uitvoering van een kinderschermingsmaatregel of jeugdreclassering;
- de eisen die worden gesteld aan de kwaliteit daarvan;

besluit

de Verordening Jeugdhulp gemeente Leusden 2023 vast te stellen.

INHOUDSOPGAVE

HOOFDSTUK 1 ALGEMENE BEPALINGEN	3
Artikel 1. Begripsbepalingen.....	3
HOOFDSTUK 2 TOEGANG TOT JEUGDHULP	4
Artikel 2.1 Toegang jeugdhulp.....	4
Artikel 2.2 Toegang jeugdhulp via de gemeente.....	4
Artikel 2.3 Inhoud beschikking.....	5
Hoofdstuk 3 VORMEN VAN JEUGDHULP	5
Artikel 3.1 Vormen van jeugdhulp.....	5
HOOFDSTUK 4 PERSOONGEBONDEN BUDGET	5
Artikel 4.1 Afwegingsfactoren persoonsgebonden budget.....	5
Artikel 4.2 Verplichting persoonsgebonden budget.....	6
Artikel 4.3 Hoogte persoonsgebonden budget.....	6
HOOFDSTUK 5 KWALITEIT EN VEILIGHEID	7
Artikel 5.1 Verhouding prijs en kwaliteit aanbieders jeugdhulp en uitvoerders Kinderbeschermingsmaatregelen en jeugdreclassering.....	7
Artikel 5.2 Vertrouwenspersoon.....	7
HOOFDSTUK 6 MEDEZEGGENSCHAP EN INSPRAAK	7
Artikel 6.1 Inspraak en medezeggenschap.....	7
HOOFDSTUK 7 NIEUWE FEITEN EN OMSTANDIGHEDEN, HERZIENING, INTREKKING OF TERUGVORDERING EN CONTROLE	8
Artikel 7.1 Opschorting en beëindiging.....	8
Artikel 7.2 Herziening of intrekking.....	8
Artikel 7.3 Terugvorderingen verrekening.....	8
Artikel 7.4 Fraudepreventie en controle.....	9
HOOFDSTUK 8 SLOTBEPALINGEN	9
Artikel 8.1 Hardheidsclausule.....	9
Artikel 8.2 Inwerkingtredingen citeerregel.....	9
Toelichting Verordening Jeugdhulp Leusden 2023	10

HOOFDSTUK 1 ALGEMENE BEPALINGEN

Artikel 1 Begripsbepalingen

1. In deze verordening en de daarop berustende bepalingen wordt verstaan onder:
 - a. wet: Jeugdwet
 - b. hulpvraag of aanvraag: de melding van dan wel de behoefte van een jeugdige en/of zijn ouder(s) aan jeugdhulp in verband met opgroei- en opvoedingsproblemen, psychische problemen en stoornissen, als bedoeld in artikel 2.3, eerste lid, van de wet;
 - c. gebruikelijke hulp: de hulp of de zorg die naar algemeen aanvaarde opvattingen in redelijkheid mag worden verwacht van de ouder(s), rekening houdend met de eigen mogelijkheden en het probleemoplossend vermogen;
 - d. andere voorziening: voorziening anders dan in het kader van de wet, op het gebied van zorg, onderwijs, maatschappelijke ondersteuning of werk en inkomen.
 - e. maatwerkvoorziening: op de jeugdige of het gezin toegesneden voorziening als bedoeld in artikel 2, tweede lid; van de wet;
 - f. algemene (collectieve) voorziening: een voorziening die normaal in de maatschappij aanwezig is ofwel een gesubsidieerde voorziening die vrij toegankelijk is en is gericht op groepen.
 - g. PGB: persoonsgebonden budget als bedoeld in artikel 8.1.1 van de wet, zijnde een door het college verstrekt budget aan een jeugdige of zijn ouder(s), dat hen in staat stelt de jeugdhulp die tot de individuele voorziening behoort van derden te betrekken;
 - h. uitvoeringsplan PGB: een (budget)plan opgesteld door (of namens) de jeugdige en/of zijn ouder(s) waaruit blijkt dat de besteding van het persoonsgebonden budget voldoet aan de voorwaarden van de wet en/of deze verordening zo nodig aangevuld met voorwaarden die daar naar oordeel van het college aan gesteld mogen worden;
 - i. nadere regels: een door het college vastgestelde regeling, waar op grond van deze verordening nadere regels zijn gesteld;
 - j. familiegroepsplan: plan waarin ouders (bloedverwanten, aanverwanten of belangrijke anderen die tot de sociale omgeving van de jeugdige behoren) aangeven hoe ze zelf de opvoed- en opgroeisituatie voor hun kind(eren) willen verbeteren. Zij geven aan wat zij zelf kunnen doen, wat zij met behulp van mensen uit hun omgeving kunnen doen en welke professionele hulp en ondersteuning zij denken nodig te hebben bij het behalen van concrete doelen. Met het familiegroepsplan krijgen ouders, gezinnen en hun netwerk de mogelijkheid om de regie te voeren over hulp die zij nodig hebben.
 - k. spoedeisend geval: een (onvoorziene) situatie die geen uitstel verdraagt;
 - l. financieel besluit: een door het college vastgestelde regeling, waar op grond van deze verordening nadere regels en bedragen zijn vastgesteld;
 - m. wijkteam: team dat door het college gemandateerd, namens de gemeente de toegang verzorgt naar de niet vrij-toegankelijke zorg. In Leusden is dit team onderdeel van Lariks.
2. Alle begrippen die in deze verordening worden gebruikt en niet nader worden omschreven hebben dezelfde betekenis als in de Jeugdwet (hierna: wet) en de daarop gebaseerde lagere regelgeving, de Algemene wet bestuursrecht en de Wet bescherming persoonsgegevens.

HOOFDSTUK 2 TOEGANG TOT JEUGDHULP

Artikel 2.1 Toegang jeugdhulp

1. Via de gemeente: Het college kan besluiten een individuele voorziening voor jeugdhulp te verlenen.
2. Via de huisarts, medisch specialist of jeugdarts: Het college draagt zorg voor de inzet van jeugdhulp na een verwijzing door de huisarts, medisch specialist en jeugdarts naar een jeugdhulpaanbieder, als en voor zover genoemde jeugdhulpaanbieder van oordeel is dat inzet van jeugdhulp nodig is.
3. Via de gecertificeerde instelling: Het college draagt zorg voor de inzet van jeugdhulp die de gecertificeerde instelling nodig acht bij de uitvoering van een kindbeschermingsmaatregel of jeugdreclassering.
4. Via justitie: Het college draagt zorg voor de inzet van jeugdhulp die de rechter, de officier van justitie, de directeur van de justitiële jeugdinrichting of de selectiefunctionaris van de justitiële jeugdinrichting nodig acht bij de uitvoering van een strafrechtelijke beslissing.
5. Als de jeugdige of zijn ouders hierom verzoeken of als het college dit noodzakelijk acht, legt het college de te verlenen individuele voorziening, dan wel het afwijzen daarvan, vast in een beschikking.
6. Het college verleent geen beschikking voor de inzet van jeugdhulp als bedoeld in lid 2, lid 3 en lid 4 van dit artikel.

Artikel 2.2 Toegang jeugdhulp via de gemeente

1. Het college zorgt er voor dat er een plan wordt opgesteld met te behalen resultaten;
2. Het college weegt daarbij af of de beoogde resultaten ook of mede behaald kunnen worden:
 - a. op eigen kracht;
 - b. met gebruikelijke hulp;
 - c. met mantelzorg;
 - d. met behulp van andere personen uit het sociaal netwerk;
 - e. door gebruikmaking van een collectieve voorziening of algemene voorziening
 - f. door een voorziening op grond van een andere wettelijke bepaling, zoals Wlz, Zvw en Wmo
3. Recht op een individuele voorziening bestaat slechts voor zover bovenstaande niet van toepassing is en deze als de goedkoopste adequate oplossing is aan te merken.
4. Het college kan nadere regels stellen over:
 - a. gebruikelijke hulp;
 - b. de voorwaarden voor toekenning;
 - c. de wijze van beoordeling van hulpvragen;
 - d. de afwegingsfactoren die een rol spelen;
 - e. op welke wijze een mogelijk toe te kennen individuele voorziening wordt afgestemd met andere voorzieningen op het gebied van zorg, onderwijs, maatschappelijke ondersteuning of werk en inkomen;
 - f. de mogelijkheid van het opstellen van een familiegroepsplan middels een familienetwerkberaad.

Artikel 2.3 Inhoud beschikking

1. In de beschikking tot verstrekking van een individuele voorziening wordt in ieder geval aangegeven of de voorziening in natura of als PGB wordt verstrekt en wordt tevens aangegeven hoe bezwaar tegen de beschikking kan worden gemaakt.
2. Bij het verstrekken van een voorziening in natura wordt in de beschikking in ieder geval vastgelegd:
 - a. welke de te verstrekken voorziening is en wat het beoogde resultaat daarvan is;
 - b. wat de ingangsdatum en duur van de verstrekking is;
3. Bij het verstrekken van een voorziening in de vorm van een PGB wordt in de beschikking in ieder geval vastgelegd:
 - a. welke de te verstrekken voorziening is en wat het beoogde resultaat daarvan is;
 - b. welke kwaliteitseisen gelden voor de besteding;
 - c. wat de hoogte van het PGB is en hoe hiertoe is gekomen;
 - d. wat de ingangsdatum en de duur is van de verstrekking,
 - e. de wijze van verantwoording van de besteding van het PGB.
4. Burgemeester en wethouders zijn bevoegd wijzigingen in de ondersteuning te implementeren, zonder wijziging van de inhoud van de beschikking, mits de jeugdige en /of zijn ouder(s) hiermee instemmen en de wijzigingen in de ondersteuning worden opgenomen in het jeugdhulpplan en/of plan van aanpak.

HOOFDSTUK 3 VORMEN VAN JEUGDHULP

Artikel 3.1 Vormen van jeugdhulp

1. De volgende vormen van jeugdhulp zijn beschikbaar:
 - a. vrij-toegankelijke jeugdhulp:
 - i Voorzieningen gericht op preventie van opvoed- en opgroei problemen;
 - ii Hulpverlening bij opvoed- en opgroei problemen door Lariks.
 - b. (individuele) niet vrij-toegankelijke jeugdhulp
 - i Hulp voor jeugdigen met (ernstige) opvoed- en opgroei problemen die niet preventief of door Lariks geboden kan worden;
 - ii hulp voor jeugdigen met psychische klachten of stoornissen (voorkomen, behandelen en genezen);
 - iii hulp voor jeugdigen met een verstandelijke beperking;
2. Het college kan nadere regels vaststellen over welke overige en individuele voorzieningen op basis van het eerste en tweede lid beschikbaar zijn.

HOOFDSTUK 4 PERSOONGEBONDEN BUDGET

Artikel 4.1 Afwegingsfactoren persoonsgebonden budget

1. Het college verstrekt een persoonsgebonden budget in overeenstemming met artikel 8.1.1 van de Jeugdwet indien:
 - a. de jeugdige en/of ouder(s) naar het oordeel van het college op eigen kracht voldoende in staat zijn tot een redelijke waardering van de belangen ter zake dan wel met hulp uit hun sociale netwerk dan wel van een curator, bewindvoerder, mentor, gemachtigde, gecertificeerde instelling of aanbieder van gesloten jeugdhulp

in staat zijn de aan het persoonsgebonden budget verbonden taken op verantwoorde wijze uit te voeren, en;
b. de jeugdige en ouder(s) zich gemotiveerd op het standpunt stellen dat zij de individuele voorziening die wordt geleverd door een door het college voorgestelde aanbieder, niet passend achten, en;
c. naar het oordeel van het college is gewaarborgd dat de jeugdhulp die tot de individuele voorziening behoort en die de jeugdige en/of ouder(s) van het persoonsgebonden budget willen betrekken, van goede kwaliteit is.

2. Er wordt geen persoonsgebonden budget toegekend wanneer niet aan de voorwaarden zoals genoemd in de Jeugdwet wordt voldaan of in het geval dat:
 - a. er sprake is van bezwaren van overwegende aard. Ter beoordeling daarvan kan het college nadere gegevens inwinnen en/of van de aanvrager verlangen, waaronder een verklaring omtrent het gedrag van de te kiezen zorgverlener;
 - b. het een minderjarige betreft die een kindbeschermingsmaatregel of jeugdreclassering heeft gekregen of een jeugdige die is opgenomen in een gesloten accommodatie;
 - c. er sprake is van crisishulp/ crisisopvang/ spoedeisende zorg;
 - d. er sprake is van pleegzorg.
3. Het college kan een persoonsgebonden budget weigeren indien het college eerder toepassing heeft gegeven aan artikel 8.1.4 eerste lid, onderdeel a, d of e van de Jeugdwet.
4. Het college kan een PGB voor de onkosten van jeugdhulp, welke betrekking hebben op een periode voorafgaande aan de aanvraag weigeren, tenzij:
 - a. het college vaststelt dat de aanvraag niet eerder ingediend kon worden; en
 - b. de jeugdige en /of zijn ouder(s) aantoont verplichting met derden te zijn aangegaan die onherroepelijk zijn; en
 - c. het college tot het oordeel komt dat de verleende jeugdhulp noodzakelijk is.

Artikel 4.2 Verplichtingen persoonsgebonden budget

1. Indien een jeugdige en/of zijn ouder(s) in aanmerking komt voor een PGB geldt de verplichting om een Uitvoeringsplan PGB (budgetplan) op te stellen. In de Jeugdwet is vastgelegd dat ouders/gezinnen ook de mogelijkheid hebben om samen met familie, vrienden en anderen die tot de sociale omgeving van de jeugdige behoren een familiegroepsplan op te stellen. Het college wijst de jongere en/of zijn ouder(s) op de mogelijkheid van het opstellen van een familiegroepsplan en biedt daarbij ondersteuning aan. Het familiegroepsplan geldt dan als Uitvoeringsplan PGB. Het uitvoeringsplan PGB kan onderdeel uitmaken van het familiegroepsplan.
2. De budgethouder is verplicht om gebruik te maken van de op zijn situatie van toepassing zijnde modelovereenkomst van de Sociale Verzekeringsbank.
3. Het PGB wordt binnen 6 maanden na toekenning aangewend voor de bekostiging van het behalen van de doelen (het resultaat) waarvoor de verlening heeft plaatsgevonden.

Artikel 4.3 Hoogte persoonsgebonden budget

1. De hoogte van het PGB wordt vastgesteld op basis van het Uitvoeringsplan PGB, het te bereiken resultaat (doel) of het aantal geïndiceerde uren dan wel tijdeenheid naar rato daarvan of het aantal geïndiceerde dagdelen of etmalen in natura. Daaronder is ook het vervoer begrepen van en naar een locatie waar de jeugdhulp wordt geboden; als bedoeld in artikel 2.3, lid 2 van de wet.
2. De hoogte van een PGB bedraagt niet meer dan het maximum van de kostprijs van de in de betreffende situatie goedkoopst adequate individuele voorziening in natura, tenzij de jeugdige of zijn ouder(s) aantoont dat met het toe te kennen PGB de

- geïndiceerde individuele voorziening niet kan worden ingekocht.
3. Voor de goedkoopst adequate oplossing hanteert het college gedifferentieerde tarieven die zijn afgeleid van de tarieven waarvoor het college de geïndiceerde diensten heeft ingekocht:
 - a. 90% voor hulpverleners die in dienst zijn van een professionele instelling;
 - b. 75% voor hulpverleners die werkzaam zijn als zelfstandig werkend ondernemer of via een arbeidsovereenkomst;
 - c. 50% voor personen uit het sociaal netwerk, indien er geen sprake is van een arbeidsovereenkomst.
 4. Het college stelt de PGB tarieven vast in het Financieel besluit.
 5. Het college stelt nadere regels over besteding van een PGB in het geval van verblijf buiten de regio Amersfoort en het buitenland.

HOOFDSTUK 5 KWALITEIT EN VEILIGHEID

Artikel 5.1 Verhouding prijs en kwaliteit aanbieders jeugdhulp en uitvoerders Kinderbeschermingsmaatregelen en jeugdreclassering

Het college houdt in het belang van een goede prijs-kwaliteitverhouding bij de vaststelling van de tarieven die het hanteert voor derden te leveren jeugdhulp uit te voeren kinderscherming of jeugdreclassering, rekening met:

- a. De aard en omvang van de te verrichten taken;
- b. De voor de sector toepasselijke cao-schalen in relatie tot de zwaarte van de functie;
- c. Een redelijke toeslag voor overheadkosten;
- d. Een voor de sector reële mate van non-productiviteit van het personeel als gevolg van verlof, ziekte, scholing en werkoverleg;
- e. Kosten voor bijscholing van personeel.

Artikel 5.2 Vertrouwenspersoon

1. Het college zorgt er voor dat jeugdigen, ouders en pleegouders een beroep kunnen doen op een onafhankelijke vertrouwenspersoon.
2. Het college wijst jeugdigen en ouder(s) erop dat zij zich desgewenst kunnen laten bijstaan door een onafhankelijke vertrouwenspersoon.

HOOFDSTUK 6 MEDEZEGGENSCHAP EN INSPRAAK

Artikel 6.1 Inspraak en medezeggenschap

1. Het college betreft de ingezetenen van de gemeente bij de voorbereiding van het beleid betreffende jeugdhulp overeenkomstig de krachtens artikel 150 van de Gemeentewet gestelde regels met betrekking tot de wijze waarop inspraak wordt verleend.
2. Het college stelt cliënten en vertegenwoordigers van cliëntgroepen vroegtijdig in de gelegenheid voorstellen voor het beleid betreffende jeugdhulp te doen, advies uit te brengen bij de besluitvorming over verordeningen en beleidsvoorstellen betreffende jeugdhulp en voorziet hen van ondersteuning om hun rol effectief te kunnen vervullen.
3. Het college zorgt ervoor dat ingezetenen kunnen deelnemen aan periodiek overleg, waarbij zij onderwerpen voor de agenda kunnen aanmelden, en dat zij worden voorzien van de voor een adequate deelname aan het overleg benodigde informatie en ondersteuning.
4. Het college kan nadere regels vaststellen ter uitvoering van het tweede en derde lid.

HOOFDSTUK 7 NIEUWE FEITEN EN OMSTANDIGHEDEN, HERZIENING , INTREKKING EN TERUGVORDERING

Artikel 7.1 Opschorting en beëindiging

1. Onverminderd artikel 8.1.4. van de wet kan het college de toegekende aanspraak op een individuele voorziening dan wel (uitbetaling van) PGB geheel of gedeeltelijk beëindigen, dan wel de inzet (levering) daarvan geheel of gedeeltelijk (laten) opschorten indien:
 - a. niet wordt voldaan aan de voorwaarden gesteld op grond van de wet of bij of krachtens de verordening;
 - b. de jeugdige wordt opgenomen of gaat wonen in een instelling, tenzij dit gebeurt in het kader van de te bieden hulp;
 - c. de jeugdige of zijn ouder(s) zich niet houdt aan de verplichtingen verbonden aan de individuele voorziening of de verplichtingen die rechtstreeks voortvloeien uit de toegekende PGB;
 - d. de jeugdige is overleden;
 - e. de gemeente Leusden op grond van het woonplaatsbeginsel niet meer verantwoordelijk is voor het bieden van jeugdhulp.

Artikel 7.2 Herziening en intrekking

1. Onverminderd artikel 8.1.2 van de wet doen een jeugdige en/of zijn ouder(s) aan het college desgevraagd of onverwijld uit eigen beweging mededeling van alle feiten en omstandigheden, waarvan hem redelijkerwijs duidelijk moet zijn dat deze aanleiding kunnen zijn tot een herziening of intrekking van de beslissing als bedoeld in de artikelen 2.3 of 8.1.1 van de wet.
2. Onverminderd artikel 8.1.4 van de wet kan het college een beslissing over een individuele voorziening herzien dan wel intrekken als het college vaststelt dat:
 - a. de jeugdige of zijn ouders onjuiste of onvolledige gegevens hebben verstrekt en de verstrekking van juiste of volledige gegevens tot een andere beslissing zou hebben geleid;
 - b. de jeugdige of zijn ouders niet langer op de individuele voorziening of op het PGB zijn aangewezen;
 - c. de individuele voorziening of het PGB niet meer toereikend is te achten;
 - d. de jeugdige of zijn ouders niet voldoen aan de voorwaarden van de individuele voorziening of het PGB, of
 - e. de jeugdige of zijn ouder(s) de individuele voorziening of het PGB niet of voor een ander doel gebruiken dan waarvoor het is bestemd.
3. Een beslissing tot verlening van een PGB kan worden ingetrokken als blijkt dat het PGB binnen 6 maanden na uitbetaling niet is aangewend voor de bekostiging van de individuele voorziening waarvoor de verlening heeft plaatsgevonden.
4. Het college kan een besluit als bedoeld in het eerste lid herzien of intrekken indien blijkt dat de jeugdige niet of onvoldoende heeft voldaan aan de verplichtingen genoemd in de wet of die bij of krachtens deze verordening van toepassing zijn waaronder inbegrepen het niet nakomen van de verplichtingen die rechtstreeks voortvloeien uit de dienstverleningsovereenkomst.

Artikel 7.3 Terugvordering en verrekenen

1. Onverminderd artikel 8.1.4. van de wet kan het college nadat het besluit tot toekenning van een individuele voorziening dan wel PGB is herzien of ingetrokken:
 - a. Het ten onrecht of een te hoog bedrag betaald PGB terugvorderen;
 - b. Geheel of gedeeltelijk de geldswaarde van een individuele voorziening in natura terugvorderen.
2. De wijze waarop de terugvordering geïnd wordt, kan verrekening zijn. De hoogte

van het na verrekening resterende (periodieke) bedrag moet in redelijke verhouding staan met de jeugdhulpplicht van het college.

Artikel 7.4 Fraudepreventie en controle

1. Het college zet in op fraudepreventie. Onderdeel daarvan is de wijze waarop het college jeugdigen en ouders informeert over de rechten en plichten die aan het ontvangen van een individuele voorziening (in natura of in de vorm van een PGB) zijn verbonden en over de consequenties van misbruik en oneigenlijk gebruik.
2. Het college beoordeelt, al dan niet steekproefsgewijs, de besteding van de PGB's. Tevens beoordeelt het college of de jeugdige en /of zijn ouder(s) nog voldoet aan de criteria om voor een PGB in aanmerking te komen.

HOOFDSTUK 8 SLOTBEPALINGEN

Artikel 8.1 Hardheidsclausule

1. In gevallen, de uitvoering van deze verordening betreffend, waarin deze verordening niet voorziet, beslist het college;
2. Het college kan in bijzondere gevallen ten gunste van de jeugdige en/of zijn ouders afwijken van de bepalingen in de deze verordening, als toepassing van deze verordening tot onbillijkheden van overwegende aard leidt.

Artikel 8.2 Inwerkingtreding en citeerregel

1. Deze verordening treedt in werking op 1 januari 2023 onder gelijktijdige intrekking van de Verordening Jeugdhulp gemeente Leusden 2021.
2. Deze verordening wordt aangehaald als "Verordening Jeugdhulp gemeente Leusden 2023".
3. Het college heeft de bevoegdheid een besluit op basis van aan deze verordening voorafgaande verordening in te trekken met de toepassing van deze verordening. Het college kan daarvoor een ander besluit in de plaats stellen.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van de raad van de gemeente Leusden op 15 december 2022

de raad van de gemeente Leusden,

Mevrouw I. Schutte,

De heer G.J. Bouwmeester

griffier

voorzitter

Toelichting Verordening Jeugdhulp gemeente Leusden 2023

Algemene inleiding

Het doel van de jeugdwet is om het jeugdstelsel te vereenvoudigen en het efficiënter en effectiever te maken met als uiteindelijk doel het versterken van de eigen kracht van de jeugdige en van het probleemoplossend vermogen van diens gezin en sociale omgeving.

De jeugdwet schept een jeugdhulpplicht voor gemeenten. De jeugdhulpplicht geldt alleen als de jeugdige en zijn ouder(s) er niet zelf uit komen. De wet draagt gemeenten verder op om te zorgen voor een deskundige advisering over en beoordeling van de vraag of er een voorziening op het gebied van jeugdhulp nodig is en welke voorziening dat dan is. Dat neemt echter niet weg dat de gemeente een zelfstandige afweging kan maken over welke voorziening precies wordt getroffen.

De te treffen voorziening kan zowel een algemene, vrij toegankelijke voorziening zijn als een individuele voorziening. Een individuele voorziening zal betrekking hebben op meer gespecialiseerde zorg. De gemeente bepaalt zelf welke hulp toegankelijk is en welk niet. Voor niet vrij-toegankelijke vormen van ondersteuning zal eerst beoordeeld moeten worden of de jeugdige en zijn ouder(s) deze ondersteuning daadwerkelijk nodig hebben op basis van een beoordeling van de persoonlijke situatie en behoeften van de aanvrager.

Een jeugdige of een ouder kan jeugdhulp nodig hebben in verband met opgroei- en opvoedingsproblemen, psychische problemen en stoornissen en voor zover de eigen mogelijkheden en het probleemoplossend vermogen niet toereikend zijn. Met een deskundige toeleiding naar, advisering over, bepaling van en het inzetten van de aangewezen voorziening, is gewaarborgd dat de jeugdige in staat wordt gesteld:

- a. gezond en veilig op te groeien;
- b. te groeien naar zelfstandigheid;
- c. voldoende zelfredzaam te zijn en maatschappelijk te participeren, rekening houdend met zijn leeftijd en ontwikkelingsniveau.

Deze verordening geeft invulling aan de opdracht uit de jeugdwet (art.2.9 van de wet).

Artikelsgewijze toelichting

Hoofdstuk 1 Algemene bepalingen

Artikel 1, lid 1, onder a.

Jeugdwet behoeft geen toelichting.

Artikel 1, lid 1, onder b.

Onder de hulpvraag of aanvraag wordt het verzoek verstaan van de jeugdige en/of zijn ouder(s) om hulp of ondersteuning.

Artikel 1, lid 1, onder c.

Het begrip gebruikelijke hulp kent de wet niet. Hiermee wordt invulling gegeven aan het wettelijk uitgangspunt van de eigen mogelijkheden en oplossend vermogen van de ouder(s) en de jeugdige. Daarbij geldt het uitgangspunt dat de ouder(s) in eerste instantie zelf verantwoordelijk zijn voor het verzorgen en naar eigen inzicht opvoeden van hun kinderen (zorgplicht). Het begrip sluit aan op het (voormalig) Besluit aanspraken AWBZ en het nu geldende Besluit Langdurige zorg. Het begrip is van belang voor de vormen van jeugdhulp: begeleiding, persoonlijke verzorging en kortdurend verblijf als bedoeld in de wet. Het uitgangspunt is dat deze vormen van jeugdhulp niet hoeven te worden ingezet of aanvullend kunnen worden ingezet indien er sprake is van gebruikelijke hulp.

Artikel 1, lid 1, onder d.

Een andere voorziening is een voorziening die de jeugdige kan ontvangen op grond van een andere wet dan de jeugdwet, bijvoorbeeld de WMO 2015, de Participatiewet, de Zorgverzekeringswet (ZVW) de Wet langdurige zorg (Wlz), of de wet op het Passend Onderwijs.

Artikel 1, lid 1, onder e.

Een individuele voorziening is een op de jeugdige of zijn ouder(s) toegesneden vorm van jeugdhulp. Deze voorziening is niet vrij-toegankelijk, er is een individuele beoordeling en ook een verleningsbeschikking nodig.

Artikel 1, lid 1, onder f.

Een overige voorziening is een voor de jeugdige en/of zijn ouder(s) vrij-toegankelijke voorziening. De gemeente is vrij te bepalen welke voorzieningen vrij-toegankelijk zijn.

Artikel 1, lid 1, onder g.

PGB staat voor persoonsgebonden budget en behoeft geen toelichting.

Artikel 1, lid 1, onder h.

Uitvoeringsplan PGB: de jongere en/of zijn ouder(s) maakt in sommige gevallen zelf een uitvoeringsplan. Dit kan ook onderdeel van het familiegroepsplan zijn. Deze informatie wordt meegenomen in een plan van aanpak waarin is vastgelegd welke vorm van jeugdhulp is toegekend, voor hoeveel uur en of er een PGB wordt toegekend, (artikel 1, lid 1, onder j.)

Artikel 1, lid 1, onder i.

Nadere regels: behoeft geen toelichting.

Artikel 1, lid 1, onder j.

In het familiegroepsplan staat welke problemen de jeugdige of het gezin heeft, welke hulp nodig is, hoeveel uren/dagdelen etc. nodig zijn en wie die hulp geeft. Ouders, familieleden of andere direct betrokkenen kunnen een familiegroepsplan maken. Op deze manier kunnen zij meedenken en helpen aan een oplossing.

Artikel 1, lid 1, onder k.

Spoedeisend geval: het is aan de jeugdige of zijn ouder(s) om te stellen en te onderbouwen dat er sprake is van een spoedeisende situatie. Het is dan ter beoordeling aan het college of een individuele voorziening in natura moet worden ingezet, in afwachting van het onderzoek na de hulpvraag. Ook kan het college een machtiging voor gesloten hulpverlening bij de kinderrechter vragen als daartoe aanleiding is.

Artikel 1, lid 1, onder l.

Financieel Besluit: spreekt voor zich en behoeft geen toelichting.

Artikel 1, lid 1, onder m.

Wijkteam is in elke gemeente weer net anders georganiseerd. In Leusden zijn bij Lariks verschillende teams ondergebracht met verschillende opdrachten. Lariks heeft mandaat om zorg te beschikken. Als er in de verordening wordt gesproken over 'college', is dat in de praktijk vaak Lariks onder mandaat van de gemeente.

Artikel 1, lid 2.

Spreekt voor zich, behoeft geen toelichting.

Hoofdstuk 2 Toegang tot jeugdhulp

De toeleiding naar jeugdhulp kan op de volgende manieren plaatsvinden:

- via de gemeente
- na verwijzing door de huisarts, medisch specialist of jeugdarts
- via de gecertificeerde instellingen, rechter, Openbaar Ministerie of justitiële jeugdinrichting
- via Veilig Thuis

Toegang via de huisarts, de jeugdarts en de medisch specialist

De wet regelt dat de jeugdhulp toegankelijk is na een verwijzing door de huisarts, de jeugdarts en de medisch specialist (art. 2.6, eerste lid, onder g van de wet). Dit geldt zowel voor de vrij-toegankelijke (overige) voorzieningen als voor de niet vrij-toegankelijke (individuele) voorzieningen. Na een dergelijke verwijzing staat nog niet vast welke specifieke behandelvorm van jeugdhulp (dus bijvoorbeeld welke therapie) een jeugdige of zijn ouder(s) precies nodig heeft. Een jeugdige kan op dat moment terecht bij de aanbieders van jeugdhulp die de gemeente heeft ingekocht. In de praktijk zal het de jeugdhulp-aanbieder zelf zijn die op basis van zijn professionele autonomie na de verwijzing beoordeelt welke voorziening precies nodig is (de behandelvorm), hoe vaak iemand moet komen (de omvang) en hoe lang (de duur). Bij deze beoordeling dient de jeugdhulpaanbieder zich te houden aan de afspraken die hij daarover met de gemeente heeft gemaakt in het kader van de contract- of subsidierelatie.

Toegang jeugdhulp via de gemeente

Ook kan een hulpvraag van een jeugdige en/of zijn ouder(s) binnenkomen bij de gemeente. De beslissing door de gemeente welke zorg of ondersteuning een jeugdige of zijn ouder(s) precies nodig heeft, komt vervolgens tot stand in samenspraak met die jeugdige en/of zijn ouder(s). In een gesprek tussen een door de gemeente ingezette deskundige (de medewerkers van het wijkteam) en de jeugdige en/of zijn ouder(s) zal gekeken worden wat de jeugdige en/of zijn ouder(s) eventueel zelf of met behulp van hun netwerk kunnen doen aan het probleem. Als aanvullend daarop een voorziening op het gebied van jeugdhulp nodig is, dan zal eerst gekeken worden of dit een vrij-toegankelijke voorziening is of een niet vrij-toegankelijke voorziening. Is het laatste het geval dan neemt deze deskundige, namens het college, een besluit en verwijst hij de jeugdige door naar de jeugdhulpaanbieder die volgens de deskundige de aangewezen is om de betreffende problematiek aan te pakken.

Overige toegang

In de verordening hoeven geen regels te worden vastgesteld over de uitvoering van een kindbeschermingsmaatregel of jeugdreclassering of Veilig Thuis. De gecertificeerde instelling bepaalt zelfstandig dat jeugdhulp nodig is (art. 3.5, eerste lid, van de wet). Bij jeugdreclassering heeft niet alleen de gecertificeerde instelling deze bevoegdheid, maar kunnen ook andere instanties besluiten dat jeugdhulp nodig is zoals: de rechter, de officier van justitie en de directeur van de justitiële jeugdinrichting. De gemeente is er verantwoordelijk voor dat de benodigde (ingekochte) jeugdhulp wordt ingezet. Ook Veilig Thuis vormt een toegang tot (onder andere) jeugdhulp. Veilig Thuis geeft advies over vermoedens en gevallen van huiselijk geweld en kindermishandeling, onderzoekt indien nodig op basis van een melding of er sprake is van kindermishandeling, motiveert zo nodig ouders tot accepteren van jeugdhulp en legt daartoe contacten met de hulpverlening.

Inhoud beschikking (art. 2.3)

De jeugdige en/of zijn ouder(s) dient op basis van de beschikking die hij ontvangt de informatie te krijgen die nodig is om zijn rechtspositie te bepalen en te begrijpen. Hiervoor is nodig dat de beschikking de jeugdige en/of zijn ouder(s) goed en volledig informeert. Mede met het oog op het te leveren maatwerk zijn in dit artikel de onderwerpen opgenomen die in

ieder geval in de beschikking dienen te worden opgenomen.

Hoofdstuk 3 Vormen van Jeugdhulp

Bij verordening worden regels gesteld over de door het college te verlenen individuele voorzieningen en overige (jeugdhulp)voorzieningen. Inwoners hebben recht op een duidelijk beeld van het aanbod van voorzieningen binnen de gemeente (Kamerstukken II 2012/13, 33 684, nr. 3). De verordening regelt welk aanbod vrij-toegankelijk is en welke voorzieningen niet vrij-toegankelijk zijn.

Vrij-toegankelijk

Voor een deel van de hulpvragen zal volstaan kunnen worden met een vrij-toegankelijke voorziening. Hier kunnen de jeugdige en/of zijn ouder(s) gebruik van maken zonder dat zij daarvoor een verwijzing of een besluit van de gemeente nodig hebben. De jeugdige en/of zijn ouder(s) kunnen zich voor deze jeugdhulp dus rechtstreeks tot de jeugdhulpaanbieder wenden.

Niet vrij-toegankelijk

Bij de toegang tot niet vrij-toegankelijke individuele voorzieningen wordt eerst door de gemeente of door de huisarts, medisch specialist of jeugdarts en de jeugdhulpaanbieder beoordeeld of de jeugdige of zijn ouder(s) deze ondersteuning daadwerkelijk nodig hebben. Het gaat om situaties waarin ernstige of complexe problemen zijn en waarvoor meer of andere hulp nodig is, dan waarin bijvoorbeeld het wijkteam kan voorzien.

Hoofdstuk 4 Persoonsgebonden budget

In dit hoofdstuk van deze verordening zijn criteria opgenomen voor de aanspraak, uit het PGB voortvloeiende verplichtingen en regels over de wijze waarop de hoogte van het PGB wordt vastgesteld. De uitspraak van de Centrale Raad van Beroep op grond van de Wmo 2015 is aanleiding om de wijze waarop het PGB wordt vastgesteld in de verordening neer te leggen (CRVB:2017:1803). Daaronder vallen ook gedifferentieerde tarieven. De inhoud van de wettelijke opdracht aan de gemeenteraad over dit onderwerp is in de Jeugdwet nagenoeg gelijk aan die in de Wmo 2015.

Algemeen (art. 4.1)

Indien het college een indicatie voor een individuele voorziening heeft vastgesteld kan het voorkomen dat de jeugdige en/of zijn ouder(s) het college verzoekt om een PGB met terugwerkende kracht te verlenen. Vooropgesteld dat wordt voldaan aan de voorwaarden om in aanmerking te komen voor een PGB moet worden voldaan aan de cumulatieve voorwaarden van artikel 4.1. Het ligt niet voor de hand dat hier snel met succes een beroep op kan worden gedaan.

Verplichtingen pgb (art. 4.2)

Voor het beoordelen of wordt voldaan aan de voorwaarde om in aanmerking te komen voor een PGB zal de jeugdige en/of zijn ouder(s) in dat kader een Uitvoeringsplan PGB moeten opstellen. Hoewel het college bij het beoordelen van de voorwaarden ook op grond van art. 8.1.1 van de wet kan vragen om een budgetplan, ontleend de gemeenteraad deze bevoegdheid naar analogie van de opdracht in art. 2.12 van de wet. Hiermee wordt gewaarborgd dat de individuele voorziening die met het PGB wordt ingekocht van voldoende kwaliteit is. Ook is opgenomen dat de budgethouder verplicht is om gebruik te maken van de modelovereenkomst van de Sociale verzekeringsbank (SVB). Deze verplichting is gebaseerd op art. 8b Regeling Jeugdwet. De modelovereenkomsten van de SVB zijn ter bescherming van de budgethouders opgesteld. Door op te nemen dat de budgethouder hier gebruik van dient te maken wordt geborgd dat alle noodzakelijke gegevens in de overeenkomst worden opgenomen en dat de belangen van de

budgethouder hiermee worden gediend.

Hoogte pgb (art. 4.3)

Lid 1 en 2

Deze leden bepalen op basis van welke onderdelen de hoogte van het PGB wordt gebaseerd. De hoogte van het PGB sluit vanzelfsprekend aan op het uitgangspunt dat het college niet meer toekent dan goedkoopst adequate oplossing.

Lid 3

Het college stelt de hoogte van het PGB vast op basis van de kwalificatie die aan de hulpverlener kan worden gegeven. Er zijn 3 mogelijkheden waarbij 3 percentages van het natura-tarief worden gehanteerd. Daarbij wordt opgemerkt dat bij personen uit het sociaal netwerk sprake kan zijn van een arbeidsovereenkomst. Is dat het geval, dan wordt het 50%-tarief niet toegepast.

Lid 4 en 5

Spreken voor zich, behoeven geen toelichting.

Hoofdstuk 5 Kwaliteit en veiligheid

Prijs en kwaliteit (art. 5.1)

Het college kan de uitvoering van de wet door aanbieders laten verrichten (art. 2.11, eerste lid, van de wet). De jeugdhulpaanbieder en de gecertificeerde instelling verlenen verantwoorde hulp (art. 4.1.1, eerste lid, van de wet). Inschrijving in het Kwaliteitsregister Jeugd (SKJ) of BIG-register speelt daarbij een rol. Het college ziet toe op naleving van afspraken hieromtrent (voor zover deze al niet voortvloeien uit de wet). Bij verordening moeten regels worden gesteld ter waarborging van een goede verhouding tussen de prijs voor de levering van jeugdhulp of de uitvoering van een kindbeschermingsmaatregel of jeugdreclassering en de eisen die worden gesteld aan de kwaliteit daarvan (art. 2.12 van de wet). Daarbij moet in ieder geval rekening worden gehouden met de deskundigheid van de beroepskrachten en de arbeidsvoorwaarden. Om te voorkomen dat er alleen gekeken wordt naar de laagste prijs voor de uitvoering, worden in dit artikel een aantal andere aspecten genoemd waarmee het college bij het vaststellen van tarieven (naast de prijs) rekening dient te houden. Uitgangspunt is dat de jeugdhulpaanbieder kundig personeel inzet tegen de arbeidsvoorwaarden die passen bij de vereiste vaardigheden. Hiervoor is ten minste een beeld nodig van de vereiste activiteiten en de arbeidsvoorwaarden die daarbij horen. Dit biedt een waarborg voor werknemers dat hun werkzaamheden aansluiten bij de daarvoor geldende arbeidsvoorwaarden.

Vertrouwenspersoon (art. 5.2)

In artikel 2.6, eerste lid, onder f, van de wet is bepaald dat het college ervoor verantwoordelijk is dat jeugdigen, hun ouders of pleegouders een beroep kunnen doen op een vertrouwenspersoon. Onafhankelijkheid, beschikbaarheid en toegankelijkheid zijn belangrijke factoren (wettelijke vereisten) voor een goede invulling van deze functie. Hoewel de wet niet voorschrijft dat hierover regels bij verordening opgesteld moeten worden is deze wettelijke bepaling toch opgenomen vanwege het belang om in de verordening een compleet overzicht van rechten en plichten van jeugdigen en ouders te geven. In het Besluit Jeugdwet (landelijk) staat een nadere uitwerking van de taken en bevoegdheden van de vertrouwenspersoon.

Hoofdstuk 6 Medezeggenschap en inspraak

Dit artikel geeft uitvoering aan artikel 2.10 van de wet in samenhang met artikel 2.1.3, derde lid, van de Wmo 2015. Op grond van die bepalingen moet in de verordening worden geregeld hoe ingezetenen, waaronder in ieder geval jeugdigen en ouders, worden

betrokken bij de vormgeving van het jeugdbeleid. Zo wordt verwezen naar de krachtens artikel 150 van de Gemeentewet vastgestelde inspraakverordening. Op deze manier wordt gewaarborgd dat er eenzelfde inspraakprocedure geldt voor zowel het jeugdbeleid als op andere terreinen. Het college kan andere regels stellen om de exacte invulling van de medezeggenschap vorm te geven.

Hoofdstuk 7 Nieuwe feiten en omstandigheden, herziening, intrekking of terugvordering en controle

In dit hoofdstuk van deze verordening zijn bepalingen opgenomen over het aantasten van rechten. Daarvoor kan rechtvaardiging worden gevonden indien sprake is van de situaties zoals genoemd. Het gaat in alle gevallen om een bevoegdheid van het college (kanbepaling). Bij de toepassing van de bepalingen van dit hoofdstuk hoort een afweging tussen de bij het te nemen besluit betrokken belangen. Daarmee wordt ook invulling gegeven aan de plicht regels te stellen voor de bestrijding van het ten onrechte ontvangen van een individuele voorziening, alsmede van misbruik of oneigenlijk gebruik van de wet (art. 2.9, onder d, van de wet).

Opschorting en beëindiging (art. 7.1)

Er wordt gesproken van beëindiging als de inwerkingtreding van het besluit ingaat vanaf het heden of naar de toekomst toe. Beëindiging heeft dus, in tegenstelling tot een herziening/intrekking, geen terugwerkende kracht. Er worden voorbeelden genoemd wanneer het college kan overgaan tot beëindiging van de individuele voorziening dan wel PGB. Afhankelijk van de individuele situatie is het college bevoegd om de inzet van een individuele voorziening tijdelijk op te schorten. Denk bijvoorbeeld aan situaties waarvan (nog) niet duidelijk is of het beëindigen van de individuele voorziening wel op z'n plaats is. Opgemerkt wordt dat de SVB bevoegd is tot onder meer opschorting van de betalingen uit het PGB (art. 8, vierde lid, Regeling Jeugdwet).

Herziening of intrekking (art. 7.2)

Dit artikel berust mede op artikel 8.1.2 lid 1 van de wet, waarin is vastgelegd dat de jeugdige of zijn ouder(s) het college alle informatie verstrekt die van belang kan zijn voor de verlening van een persoonsgebonden budget. Met het eerste lid wordt de toepassing van deze informatieplicht verruimt naar de voorzieningen in natura. Immers, ook van jeugdigen en/of ouder(s) met jeugdhulp in natura kan verlangd worden dat ze voldoende gegevens en inlichtingen verstrekken om het college in staat te stellen te beoordelen of terecht een beroep op de voorziening wordt of is gedaan. Ook kan het voor komen dat de jeugdige de verplichtingen uit een privaatrechtelijke overeenkomst niet nakomt. Denk bijvoorbeeld aan het niet houden aan afspraken die zijn opgenomen in een dienstverleningsovereenkomst. De verordening biedt een publiekrechtelijke grondslag om het betreffende toekenningsbesluit in te trekken. Dat betekent overigens niet dat op het college geen plicht meer rust om (andere) passende jeugdhulp te bieden.

Terugvordering of verrekenen (art. 7.3)

Intrekking of herziening van een jeugdhulpvoorziening kan leiden tot ten onrechte of teveel verleende jeugdhulp. Deze bepaling regelt dat het college in dat geval ook bevoegd is de geldswaarde terug te vorderen van de teveel of ten onrechte genoten individuele voorziening in natura, dan wel van het teveel of ten onrechte verstrekte PGB. Terugvordering van de geldswaarde in natura is niet geregeld in de wet. Het is daarom van belang deze bepaling op te nemen in de verordening. Uit CRvB(Centrale Raad van Beroep):2006:AX5819 kan onder meer worden afgeleid dat in zo'n geval het ontbreken van een wettelijke bepaling op grond waarvan van de jeugdige en/of ouder(s) kan worden teruggevorderd, niet aan terugvordering in de weg staat, nu (ook) in het publiekrecht als in het algemeen rechtsbewustzijn levend beginsel is aanvaard, dat een zonder rechtsgrond verrichte betaling ongedaan moet worden gemaakt. Onder een zonder rechtsgrond

verrichte betaling worden ook de (gemaakte) kosten van een individuele voorziening in natura verstaan. Net zoals bij herziening en intrekking gaat het bij terugvordering om een bevoegdheid van het college. De bevoegdheid tot terugvordering betreft een kan-bepaling. Hoewel daarvoor rechtvaardiging kan worden gevonden zal het college bij de toepassing hiervan een afweging moeten maken tussen de bij het te nemen besluit betrokken belangen.

Fraudepreventie en controle (art. 7.4)

De gemeenteraad is verplicht om bij verordening regels vast te stellen voor de bestrijding van het ten onrechte ontvangen van een individuele voorziening of een persoonsgebonden budget, alsmede van misbruik of oneigenlijk gebruik van de wet. Diverse bepalingen in dat kader zijn overigens ook ondergebracht in andere artikelen van deze verordening. Het toezicht op de kwaliteit van de Jeugdwet is door de Minister belegd bij de Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd (IGJ) en de Inspectie Veiligheid en Justitie (IVenJ).

Hoofdstuk 8 Slotbepalingen

Hardheidsclausule (art. 8.1)

Het college kan in bijzondere gevallen ten gunste van de jeugdige en/of de ouder(s) afwijken van de bepalingen van deze verordening. Dit afwijken kan alleen maar ten gunste en nooit ten nadele van de jeugdige en/of de ouder(s). Het gebruik maken van de hardheidsclausule moet nadrukkelijk worden beschouwd als een uitzondering. Bij de beoordeling van de aanvraag zou het college zelf aanleiding kunnen zien om de hardheidsclausule toe te passen. In het algemeen geldt dat de jeugdige en/of zijn ouder(s) gemotiveerd moet aangeven dat hun situatie bijzonder is en dat voor het overige ook nader moeten onderbouwen.

Inwerkingtreding en citeertitel (art. 8.2)

Dit artikel regelt de inwerkingtreding, waarbij geen overgangsrecht is opgenomen. Dat betekent dat deze verordening onmiddellijke werking heeft. Voor aanvragen die zijn ingediend vóór inwerkingtreding van deze verordening en waarop het college op een datum na inwerkingtreding beslist geldt deze verordening, tenzij het oude regime gunstiger is. Dat geldt ook voor de beslissing op bezwaar. Daarnaast wordt de verordening Jeugdhulp gemeente Leusden 2021 ingetrokken. Het college heeft de bevoegdheid om terug te komen van besluiten die zijn genomen op basis van de voorgaande verordening.